

Innspill til stillingsplan for ILOS 2024-2028

fra fagmiljøet på allmenn litteraturvitenskap

1: Minimumsbehov kontra ønsket bemanning

Fagmiljøet allmenn litteraturvitenskap har ansvar for *Allmenn litteraturvitenskap* (årsenhet og master) og *Estetiske studier og allmenn litteraturvitenskap* (bachelor, med studieretningene *Allmenn litteraturvitenskap* og *Estetikk, kunst og samfunn*). Vi bidrar med emner, veiledning og sensur på masterprogrammet for *Litteraturformidling* (Nordisk), og vi kommer til å ha en sentral rolle innenfor det bestilte masterprogrammet i *Literature Cognition, and Emotions* (LCE, ILOS). Særlig innenfor allmenn litteraturvitenskap har vi fortsatt god rekruttering (flere søkere enn plasser), og instituttet har økt studentkvotene for faget fra og med 2023.

For tiden har vi 9 faste ansatte, fordelt på 8 professorer og 1 førsteamanuensis med universitetslektors arbeidskrav. Antallet på 9 er dessuten en nedgang fra i fjor, da Jon Haarberg (med spesialkompetanse i eldre litteratur) gikk av med pensjon. Anne Birgitte Rønning (med spesialkompetanse i kjønn og estetikk og digital humaniora) er som forskningsleder på ILOS tatt ut av undervisning. Karin Kukkonen (med spisskompetanse innenfor LCE) kommer til å være tatt ut av undervisningen i fem år for å lede et ERC-prosjekt. Vi bruker for tiden et stort antall timelærere hvert semester for å dekke opp behovet. Disse vil ha ansvar for 9-10 emner/seminarrekker høsten 2023. I tillegg vil fast ansatte fra andre fag ta 1-2 emner. Diskrepansen mellom årsverk (FVA) og produksjon av studiepoeng går fram av statistikken.

Vi går mot et generasjonsskifte i faget. I perioden 2024–2028 kan vi forvente minimum 3 nye avganger blant de fast ansatte, inkl. vår førsteamanuensis, som underviser vesentlig mer enn de øvrige fast ansatte. Om ti år vil i alt 7 av de 9 nåværende fast ansatte ha gått av med pensjon.

Våre bekymringer knytter seg til:

- nedgangen i antallet fast ansatte (fører allerede til en økt belastning)
- det stadige store behovet for timelærere
- de mange avganger i perioden 2024-2028
- behov for kompetanse i eldre litteratur, kjønn og estetikk og digital humaniora
- behovet for å spisse kompetansen på strategisk prioriterte felt
- opprettholdelse av det bestilte undervisningstilbudet i LCE

Vi mener at allmenn litteraturvitenskap må ha minimum 10 og optimalt 11 fast ansatte for å sikre at faget kompenseres for tap av stillingen med lektors undervisning, håndtere økt antall studieplasser, møte den utviklingen som kommer (*se punkt 2*), opprettholde et utviklende miljø for studentene og de ansatte, øke muligheten for ekstern finansiering og unngå privatisering av undervisningen. **Vi har umiddelbart og akutt behov av 2 nye ansatte, og trenger i alt minimum 4, optimalt 5 nye stillinger i perioden 2024-2028.** Mest presserende er behovet for å få dekket undervisningen i eldre litteratur. Åpne utlysninger med mulighet for spesialisering vil være en fordel.

2: Fagmiljøets behov i et tiårsperspektiv

Vi tar sikte på å fortsette utviklingen av allmenn litteraturvitenskap som et moderne universitetsfag som kan møte de forskjellige utfordringene som det neste tiåret vil bringe. Vi vil gjøre dette ved å utnytte allerede opparbeidete styrker i takt med strategiske prioriteringer og endringer i samfunnet. Studentmassen viser et mye større kulturelt og kjønnsmessige mangfold enn tidligere. Behovet for historisk og analytisk kunnskap vil ikke bli mindre i årene som kommer, og litteraturen som et medium for innsikt om alternative måter å tenke forholdet mellom menneske og natur på (økokritikk), menneske og dets estetiske omgivelser (estetikk), følelsesstrukturer (kognitive tilnærminger), eller litteratur som forvalter av ulike motstandsstrategier, kan være aktuelle eksempler.

Kjernen i allmenn litteraturvitenskap er en svært solid **tekstkompetanse** samt en dybdeforståelse av **litteratur som en erkjennelsesform**, der spørsmål om **språk, historie og samfunn** settes i spill. Faget har dermed en sterk arbeidslivsrelevans og en sterk dannelsesdimensjon. Faget er basert på et **komparativt** arbeid med litteratur (ulike språk, kulturer, perioder, og medier) med en åpenhet for **tverrfaglige** tilnærminger. Dette gir faget en sentral posisjon i dag og et stort potensial for å møte fremtidens utfordringer.

Fagmiljøet i litteraturvitenskap ved UiO har alltid vært bredere og mer innovativt enn de andre i Norge. Bl.a. har vi med utgangspunkt i fagets kjerne utviklet og bidratt til fagtilbud i litteraturformidling, inklusive bokhistorie, tverrestetiske studier, kognitive litteraturstudier og tverrfaglige kjønnsstudier. Vi ser også for oss at vi kan bidra med emner og emnegrupper innenfor miljøhumaniora og digital humaniora, i tråd med fakultetets satsninger, og evt. mangfoldsstudier (med utgangspunkt i «verdenslitteratur» og litterære kjønnsstudier). Noe av vår særkompetanse innenfor økokritikk og digital humaniora vil forsvinne med avganger i perioden 2024-2028, om vi ikke får ny kompetanse i form av nye stillinger.

Fagmiljøet mener det er viktig at framtidens litteraturvitere får kompetanse innenfor eldre litteratur og litteratur på andre språk enn norsk og engelsk. Fagets viktigste rekrutteringsfelt i arbeidslivet – forlagene, kulturjournalistikk og bibliotekfeltet – forvalter ikke bare den norske litteraturen, men også oversatt litteratur. Vi opplever at studenter i faget rekrutteres også av uventede arbeidsfelt som har behov for tekstferdighetene vi gir studentene. Innenfor det neste tiåret vil vi dessuten vurdere å utvikle et tilbud i kreativ skriving, med tanke på hvor mange av våre studenter som blir forfattere og journalister. Vi vil også satse på å fornye våre kanaler for kontakt med samfunnet.

Faget produserer mange studiepoeng samt akademiske publikasjoner på høyt nivå. Flere av våre ansatte er ledende i sine felt internasjonalt. Vi har nylig brakt i havn en ERC Consolidator Grant. Vi rekrutterer doktorander (for tiden 3 aktive) og Marie Skłodowska-Curie-postdoker (1 avsluttet, 1 aktiv, 1 som begynner snart). I tillegg til LCE er fagmiljøet ellers sterkt involvert i forskningsgruppene *Bokhistorie, Estetikk og politikk, Fornemmelse av fellesskap, Grenseslesninger, Migrasjon, grenser og identitet, Motstandens former, Litterære tradisjoner og tekstkulturer i det tidligmoderne Europa, Tidseksperimenter og Økokritisk litteratur- og kulturvitenskap*.

ENGLABS Input for ILOS Hiring Plan (2024-2028)

Minimum Needs

We in ENGLABS welcome this opportunity to provide input for the next ILOS hiring plan (2024-2028). Our most pressing minimum needs for the future will continue to be in the teaching of British area studies and British literature, particularly since we are operating without permanent replacements for Elly McCausland (75% teaching/advising position), Tore Rem (50% teaching/advising), and Jakob Lothe (50% teaching/advising). We have been able to use substitute (*vikar*) positions to fill some gaps (Louisa Layne through the spring of 2023, and a new position in British studies from 2024 through 2025), but the long-term shortcomings remain acute. The recent addition of a second position in American area studies was a welcome surprise, even though it does not address our needs in British area studies or literature. We expect at least two retirements of permanent staff in the next ten years: Deborah Kitchen-Døderlein after the spring of 2027 and Ragnhild Eikli after the spring of 2030. These retirements will reduce our ability to offer courses in British and American literature (Eikli) and American area studies (Kitchen-Døderlein). In order to cover our minimum needs for MA and PhD advising, we need additional associate professor positions; we will not be able to function exclusively with additional hourly positions (*timelærer*). New associate professors in ENGLABS will need to be able to offer courses that cover a range comparable to what we currently offer, including introductory courses, but should also be selected in relation to their ability to address major and emerging research fields as specified below.

Strengths, Weaknesses, and 10-year Opportunities

ENGLABS is one of the biggest sections within ILOS and one of the most productive when it comes to teaching, research, and outreach. We are also one of the most efficient in producing study points that generate income for the department as a whole; while we are approximately 20% of the department's permanent faculty members, we consistently produce approximately 30% of the study points. We advise the most MA theses by far, again at a much higher rate than our size in relation to the rest of the department (ca. 30% of all MA theses successfully completed). Our publication output is very high, consistently among the top 3 sections in the department every year. In the past 10 years we have succeeded in securing external funding from the Research Council of Norway for 4 major research projects: Rem, Lundblad, Layne, and Rustom), 2 Marie Curie Postdoctoral Fellowships (Lundblad for Brunazzo through EcoLit; Barnhart for Rustom through Temporal Experiments), and 1 ILOS-funded postdoctoral position (Skouen and Barnhart for Layne through Literature, Rights, and Imagined Communities). Several of us have extensive and distinguished international networks and reputations, as well as publications at the highest worldwide levels.

Among the section's current strengths in relation to teaching are a wide range of courses that address pressing social issues like sexuality/gender, climate change, environmental justice, race, ethnicity, diversity, religion, and democracy. These courses are very popular, drawing students from both inside and outside of ILOS, and providing students with the necessary intellectual tools to address rapidly changing social needs. We also offer a wide range of courses that teach the history of the U.K., the U.S., and the literary traditions associated with them. These courses are also quite popular. Our focus on research-driven teaching and advising sets us apart from other Norwegian counterparts of ENGLABS and gives our courses and advising an ability to present students with the most stimulating and important issues in our fields. Additionally, the section has a strong interest in the use of literature and other media to explore issues of transhistorical experience: cultural memory, intergenerational trauma, and the presence of the past.

ENGLABS is positioned well in relation to university-wide strategic initiatives such as Sustainability, Energy & Environment, Democracy, and Life Science, particularly in relation to research groups such as EcoLit (led by Lundblad), Area Studies (led by Wold), Temporal Experiments (co-led by Barnhart),

and ILLREP (led by Lundblad). Other ILOS research groups that represent sites of collaboration for members from ENGLABS include Book History and Textual Traditions and Communities in Early Modern Europe. Collaboration with the Oslo School of Environmental Humanities (OSEH) has led to research funding for Scherr's "Monsters of the Anthropocene" project, while Lundblad currently serves as a member of OSEH's Working Group. Environmental studies and ecocriticism are examples of key areas that ENGLABS could contribute to further, aligned with university-wide initiatives, including courses at various levels as well as new research projects and external grant applications.

One of the most important and growing areas in literary and area studies that ENGLABS needs to develop further could perhaps be broadly called histories and cultures of imperialism and the global reach of English. The fields of both American literature and British literature are changing in ways that emphasize the global status of English and that focus on the wealth of literature produced in English-speaking countries besides the U.S. and the U.K., including Ireland and various former colonies of the British Empire around the world. This is an important and growing field, one given a number of different appellations, including World Literature in English, Anglophone Literature, Postcolonial Literature, and/or Global Literature in English. British and American area studies are also engaging further with histories of empire and colonization, including indigenous peoples in English-speaking parts of the world and contested notions of nationality, such as what it means to be "British". ENGLABS currently has no one with a primary specialization in these fields, and the addition of a faculty member with this kind of specialization would strengthen the section immensely. It would allow the section to attract more Ph.D. candidates, strengthen its affiliated research groups, give it a more vigorous international profile, and make its undergraduate and master's courses more relevant and more appealing to UiO's students.

Another significant weakness of ENGLABS as currently constituted is a lack of ethnic diversity. We have a section that is entirely white, and this is something that needs to be addressed. This assertion lines up with the Faculty's "*Handlingsplan for likestilling og mangfold*" from 2019. An important goal for the future is thus faculty hires that address this need. We also have a strong desire to encourage applications from women, people with disabilities, immigrant backgrounds, and under-represented genders, sexualities, and ethnicities. This is crucial in order to make the section a welcoming place for faculty members, advisees, and students. Norwegian and world culture is becoming more diverse and the make-up of the section needs to reflect this if we are going to adequately address the educational needs of current and future students.

While the list of ranked priorities for new positions below is framed in relation to our four teaching areas, new job announcements could also be productively linked with a desire for key and developing research areas, such as literature and area studies related to Commonwealth, Anglophone, and/or postcolonial texts and histories; democracy studies; environmental studies and ecocriticism; multi-ethnic and transnational American literature and area studies (such as Native American, Chicanx, Latinx, and Asian American); historicisms of various kinds, including reception studies and cultural memory; intersectionality and social justice studies; representation in (popular) media; the post-truth/alternative facts turn (such as political hyper-polarization and undermining of constitutional norms); and the future of writing and literacy in the age of ChatGPT. New associate professors in ENGLABS with scholarship in these areas could lead to exciting opportunities for collaboration with current faculty members and the development of cutting-edge research projects and grant applications.

Requests for New Positions

1. Associate Professor in British Area Studies
2. Associate Professor in British Literature*
3. Associate Professor in American Literature

*Conducting a search for British area studies and literature (1 of each) simultaneously could save ILOS time and resources.

ENGspråk: Innspill til stillingsplan (2024-2028)

Fagmiljø for engelsk språk har i dag seks FVA (hvorav tre professorer, to førsteamanuenser og én førstelektor). Minimumsbehovet slik vi ser det, vil være sju FVA (dvs. én førsteamanuensis i tillegg til dagens bemanning), mens ønsket bemanning vil være åtte FVA (+ to førsteamanuenser). Siden 2019 har avdeling for engelsk språk hatt 3,6 FVA-avganger uten å ha blitt tilgodesett med nye stillinger. Vi er nå i en situasjon der vi hvert semester er avhengige av midlertidige ansettelser, i tillegg til at avdelingen er svært sårbar for fravær. Med dagens FVA er vi i ferd med å akkumulere (for mange) overtimer i APR for å dekke undervisnings- og veiledningsbehovet på en forsvarlig måte (ihht fakultetets anmodning om robusthet og rom for forskningstermin), samtidig som vi ivaretar forskningen. Dette kommer også fram i differansen mellom FVA årsverk og andel studiepoeng i vedlegg 3.¹ I tillegg runder én av våre FVA 60 år i 2023, noe som medfører noe redusert undervisningskapasitet i avdelingen.

Engelsk språk/lingvistikk er under press nasjonalt på grunn av at de fleste institusjonene retter inn engelskfaget mot didaktikk og skoleforskning. Dette er en utvikling vi ser på med en viss bekymring. Vi mener derfor at det er viktig å opprettholde engelsk språk/lingvistikk som et eget og sterkt forskningsfelt ved UiO. Den høye kvaliteten vi fikk rosende omtale for i HUMEVAL for noen år siden kan ikke opprettholdes uten et visst volum av forskere på feltet. Vi kan også nevne at vi står overfor et generasjonsskifte i løpet av de neste 10-15 årene, noe som gjør det ekstra viktig med rekruttering av nye FVA. Under svarer vi konkret på spørsmålene som gjelder fagmiljøets behov i et tiårsperspektiv.

I henhold til ILOS' strategiplan, er forskningen og utdanningen som utøves ved fagmiljø for engelsk språk av høy kvalitet. Som fagmiljø har vi høy kompetanse på bruk og utvikling av digitale forskningsverktøy. I våre forskningsprosjekter sikrer vi god forskningsetikk og datahåndtering innenfor retningslinjene til NSD og TSD. Alle FVA ved ENGspråk er tilknyttet forskningsgruppen English Language and Corpus Linguistics Research (ELC), i tillegg til at flere av oss er tilknyttet andre aktive forskergrupper og faglige interesseorganisasjoner nasjonalt og internasjonalt. Kort sagt, våre forskere samarbeider bredt både nasjonalt og internasjonalt. For å opprettholde faglig bredde og forskning av høy kvalitet i tråd med HF's strategiplan (jf. HF's ønske om å være det beste humaniorafakultetet i Norge), bør bemanningen på ENGspråk økes i samsvar med denne planen.

ENGspråk har et godt kollegialt fellesskap, der vi samarbeider godt om både undervisning og forskning (der dette er relevant). Vi møtes daglig til lunsj og går ut sammen etter hvert ELC-seminar. Vi har et sterkt forskningsmiljø, noe som understøttes av at flere av våre FVA innehar verv i internasjonale organisasjoner og blir invitert som «keynote speakers» på internasjonale konferanser. Fagmiljøet har også en god forskningsproduksjon, til tross for høyt press på undervisning. I tillegg sitter flere av oss i redaksjonsråd for nasjonale og internasjonale tidsskrifter, og alle FVA blir ofte bedt om å bidra med fagfellevurderinger. ENGspråk har en unik posisjon (både nasjonalt og internasjonalt) i og med sin lange tradisjon for korpusbasert forskning. Vi mener også at vi holder et høyt nivå innen undervisning på alle nivåer, og er en av de få spesialutdanningene innen engelsk språk igjen i landet. ENGspråk bidrar i stor grad til et attraktivt og stimulerende læringsmiljø, bl.a. ved at vi har hatt hovedansvaret for den årlige studieturen til York, i tillegg til å være proaktive mht arbeidslivsrelevans. Vi er for tiden med i utformingen av forskerutdanningen på PhD-nivå. Vi har også gode representanter når det gjelder formidling. En svakhet i forhold til emneporteføljen vår, er at vi mangler en FVA i et av kjerneområdene for undervisning (fonetikk), selv om vi er godt kvalifisert til å ivareta dette på BA-nivå. Posisjonen til fagmiljøet og fagområdet må opprettholdes, og gjerne styrkes.

¹ STILLINGSPLAN_Studier_vedlegg3_årsverk og studieproduksjon.pdf

Fagmiljøet representerer flere felt der vi i stor grad er med på å representere forskningsfronten og dermed er med på å drive feltene framover. Her kan vi nevne feltene Learner Corpus Research (LCR) og eldre engelsk språk, der våre FVA har fått tilslag på eksternfinansierte prosjekter.² Vi er også i forskningsfronten innen korpusbasert kontrastiv lingvistikk, der flere av våre FVA er synlige (internasjonale) aktører på feltet. Forskningsfeltene vil bestå og utvikle seg, ofte med større grad av statistisk og digital tilnærming. Vi er godt rustet til å være med i denne utviklingen, men som nevnt ovenfor, er det behov for å styrke miljøet, gjerne med både en generell språkviter innen moderne engelsk og en mer spesifikk engelsklingvist med kompetanse innen ett eller flere av områdene fonetikk/sosiolingvistikk/statistikk.

God og oppdatert kompetanse innen engelsk språk, både innen lektorutdanningen og i samfunnet ellers vil fortsette å være etterspurt, særlig med hensyn til tekstkompetanse og bruk av digitale, språklige verktøy. Med andre ord vil samfunnsbehovene innen fagområdet sannsynligvis kreve større grad av digital og statistisk kompetanse og tilnærming til språk (syntaks, semantikk, pragmatikk, og kritisk bruk av KI, f.eks. ChatGPT/GPT-4), i tillegg til grunnleggende kunnskap om språk generelt, og engelsk spesielt.

Fagmiljøet samarbeider i særlig grad med fagområder som engelsk språk, korpuslingvistikk (inkl. LCR og kontrastiv analyse), filosofi, norrønt, (teoretisk og eksperimentell) pragmatikk, og utdanningsrelaterte områder i både nasjonale og internasjonale sammenhenger. At ENGspråk er et attraktivt fagmiljø merker vi i form av henvendelser om kortere eller lengre forskningsopphold ved avdelingen, og vi tar jevnlig imot (relevante) gjesteforskere. Det er også planlagt undervisningssamarbeid mellom engelsk språk og fremmedspråkene her på ILOS, og mellom ENGLABS og ENGspråk på emnet ENG4015. Vi samarbeider også med Viking and Medieval Norse Studies-programmet, som er et nordisk masterprogram. Studentene tilhører ILN, men Old English-emnet på ILOS er så attraktivt for dem at mange velger UiO som studiested etter et år i Reykjavik. Vi har også veiledet masterstudenter derfra. I tillegg kan vi nevne at flere av våre FVA er, eller har vært, medveiledere for PhD-stipendiater ved andre institutter ved UiO, samt ved andre (utenlandske) universiteter. Det finnes dessuten potensial for fremtidig samarbeid bl.a. med spesialister på digitale verktøy, inkl. statistikere.

I oversikten i vedlegget om forskning,² kommer det fram at engelsk språk har hatt to NFR-finansierte og ett MSCA-prosjekt i perioden 2013-2022. I tillegg hadde vi et prosjekt fra 2011-2014. Tilslag på eksternfinansierte prosjekter ligger med andre ord veldig høyt i forhold til antall FVA. Det har også vært søkeaktivitet (fra alle FVA) som ikke har resultert i prosjektfinansiering. Fagmiljøet har imidlertid flere andre småprosjekter, med noe ekstern- og internfinansiering, for eksempel International Comparable Corpus. Det interne prosjektet Idiomaticity hadde to PhD-stipendiater som begge fullførte graden på normert tid. Også i framtiden vil det være interessant for våre FVA å utvikle nye prosjekter, selv om det ikke foreligger noen konkret plan nå som vi ligger under minimumsbehovet for FVA for å sikre undervisningsdrift.

Basert på punktene over, og med forståelse for instituttets økonomiske situasjon, mener vi at stillingsplanen bør inneholde minst 2 stillinger til engelsk språk, hvorav én må komme så snart som mulig. (I et tiårsperspektiv, der det forventes én avgang, bør denne stillingen også opprettholdes.)

1. Førsteamanuensis i moderne engelsk språk
2. Førsteamanuensis i engelsk språk (med vekt på feks. fonetikk/sosiolingvistikk/statistikk)

² STILLINGSPLAN_Forskning_vedlegg_prosjektoversikt.pdf

Minimumsbehov for fransk:

Fransk har hatt mange avganger de siste årene. For fem år siden hadde vi fem professorer i fransk språk, nå har vi to. Etter en serie avganger i litteratur og en uventet avgang i områdekunnskap i 2017 har vi hatt ytterligere en avgang i litteratur ved årsskiftet 22/23. Denne siste avgangen kom tidligere enn forventet. Oversikten vi har mottatt over stillinger og resultater må justeres i lys av denne endringen. Fransk er pr nå i 0 i fremstillingen av undervisningsbehov som er vedlagt bestillingene vi her svarer på. I realiteten er dagens seks stillinger under minimumsnivå. Det er allerede vanskelig å avvikle forskningstermin på en forsvarlig måte. Forskningstermin er av stor betydning for fransk de nærmeste årene bl.a. fordi vi har førsteamanuenser som skal søke om opprykk.

Fransk har tre førsteamanuenser (én med lektorplikt) og tre professorer, hvorav to i 2023 er over 60 år. Vi vil derfor få minimum to avganger i den ti-årsperioden vi er bedt om å kommentere.

Det er allerede nå behov for én ny stilling i fransk områdekunnskap. Det er på dette feltet vi har flest masterstudenter. De to førsteamanuensene som sammen fyller én stilling i disiplinen, bruker svært mye tid på veiledning. Begge har over lengre tid hatt høye overskudd i sine arbeidstidsregnskap. Disse er i tillegg svært aktive formidlere og på listen over HFes mest synlige forskere i norsk offentlighet.¹ Studentevalueringene viser at denne synligheten er viktig som motivasjon til å velge fransk som studiefag. Studentenes områdeinteresse, som har vært særlig økende de siste 10 årene, gjør dette til den delen av franskfaget som i dag tiltrekker seg flest MA-studenter. Vi ser også at stadig flere studenter fra SV-fakultetet tar emner i fransk områdekunnskap.² Denne økte tilstrømmingen er svært viktig, særlig i en situasjon der språkfagenes situasjon i skolen er svekket. Dette rekrutteringsmønsteret, samt den sterke viljen til å styrke båndene mellom forskning, utdanning og samfunnsforhold som vi finner både i UiOs, HFes og ILOS' strategier for de neste ti årene, er argumenter for en snarlig ansettelse i en stilling i fransk områdekunnskap.

I Forskningsrådets evaluering av de humanistiske fagene i Norge fra 2017 ble språkdisiplinen i franskfaget ved UiO trukket fram som et felt komiteen anbefalte å gjøre til et fokusområde. Forskerne i fransk språk har en tydelig og prominent plass i det internasjonale forskningsfeltet. De mange avgangene, det faktum at fransk språk bare har to stillinger med forskningstid (hvorav den ene nå er instituttleder), den dokumenterte forskningsstyrken, samt språkdisiplinens helt sentrale plass i utdanningene vi tilbyr, gjør at vi ber om at en stilling i fransk språk prioriteres etter stillingen i fransk områdekunnskap og så hurtig som mulig.

En optimal bemanning - Behov i et tiårsperspektiv:

En optimal løsning bemanningsmessig vil de neste tre årene gi en situasjon der de to førsteamanuensene i fransk litteratur og område har blitt professorer, der de har fått følge av en ny kollega som har førstekompetanse i fransk område. En god karriereplan for førstestillingen i fransk språk uten forskningstid vil være av stor betydning for fagets videre utvikling. Innen tre år ville det innebære en viktig konsolidering av franskfaget å få tilført en førstestilling med forskningstid i fransk språk. Et siste behov, noe lengre fram i tid, er en førstestilling med forskningstid i fransk litteratur. Det vil sikre at franskfaget forsetter å

¹ <https://www.hf.uio.no/om/aktuelt/aktuelle-saker/2023/arne-johan-vetlesen-er-hf--forskeren-som-formidler.html>

² [Engelsk er ikke nok! \(universitas.no\)](#)

utvikle en profil der litteraturens internasjonalt rettede og forskningstunge posisjon ved UiO forvaltes på en god måte.

Færre elever enn tidligere lærer seg fransk, og færre velger fransk som programfag på vgs.³ Rekrutteringen videre til UH-sektoren preges av denne svekkelsen. Tysk og spansk har flere studenter enn fransk i ungdomsskole og vgs. Men i 2021 er franskfaget fortsatt og i likhet med tidligere år større enn tysk i høyere utdanning⁴ En fersk undersøkelse viser at det er ulik profil på søkere til de forskjellige språkfagene. Studentene som tar fransk «gjør det fordi de er interessert i selve språket og kulturen», sier Anne Dahl til Khrono.⁵ Våre innspill til stillingsplanen svarer på disse utdanningsbehovene. I den rekrutteringssituasjonen vi befinner oss i, må fransk sørge for å forvalte interessen for de språklige, kulturelle og sosiale sidene ved faget i årene som kommer. Denne samfunnsdimensjonen er dessuten tydelig skrevet inn både i UiOs, HFs og ILOS' strategier for det kommende ti-året. Forskningen innen alle de tre disiplinene ved fransk er orientert mot vår tids store utfordringer. Denne orienteringen gjør oss godt plassert for å bidra til de bærekraftambisjonene vi finner i de vedtatte strategiene.

Franskfaget ved UiO står i en særstilling nasjonalt, både som forsknings- og undervisningsfag. Vi har mange internasjonale kontakter og samarbeider med forskere i mange av de beste miljøene internasjonalt. Vi er alle involvert i forskergrupper ved ILOS og andre HF-institutter, samarbeider om prosjekter og arbeider med søknader om eksterne midler. Selv om vi har hatt liten uttelling foreløpig, har denne forskningsaktiviteten gjort oss til en attraktiv samarbeidspartner internasjonalt. Dette er en posisjon vi ønsker å utvikle og styrke i den kommende ti-årsperioden. Vi har nylig inngått tettere samarbeid med EHESS og Université Paris Cité. I Europa er det særlig i skjæringspunktet mellom forskning og utdanning at språkfagene får mest oppmerksomhet. Det handler om språkernes og kulturens rolle for sameksistens og samarbeid i Europa, om digitale muligheter og farer, om nye perspektiver på kognisjon og emosjon etc. I den kommende ti-årsperioden må vi følge agendaen tett. En aktiv deltakelse og tettere forsknings- og utdanningssamarbeid med partnere blant annet i CircleU vil kunne bidra til fortsatt gode strategiske valg for franskfaget.

Vi trenger:

- En ny førsteamanuensisstilling i fransk områdekunnskap innen 2025
- En ny førsteamanuensisstilling i fransk språk innen 2027

Vi ønsker

- En ny førsteamanuensisstilling i fransk litteratur (ca. 2030)
- En ny førsteamanuensisstilling i fransk språk (ca. 2030)⁶:

³ Men tallene for skoleåret 21 / 22 viser at nedgangen har stoppet opp for fransk. (se: https://www.hiof.no/fss/sprakvalg/fagvalgstatistikk/elevenes-valg-av-fremmedsprak-pa-videregaende-2021-2022_endelig.pdf).

⁴ Se for eksempel Fremmedspråksenterets kommentar til samordna opptak for 2020: «Medan spansk og tysk er mykje større enn fransk i skulen er fransk meir populært enn tysk i høgare utdanning.»

⁵ Hun skriver dessuten: "all student groups were relatively similar in showing a stronger interest in learning about the cultural and social aspects of countries where the language is spoken compared to literature, or formal aspects of language." (DOI: <https://doi.org/10.46364/njlt.v10i1.1013>)

⁶ Dette gir en overlapp (1-2 år) for å sikre kontinuiteten i faget ved å ansette i to stillinger før de to professorene i hhv. språk og litteratur går av.

Italiensk fagmiljø: innspill til stillingsplan

Vurdering av fagmiljøets profil. Italiensk fagmiljø har tre ansatte hvis kompetanse i undervisning og forskning dekker de tre retningene på instituttet: språk, litteratur og kultur. Man kan si at vi mangler en person med en ren kompetanse i områdestudier, men i italiensk tradisjon er områdestudier mer knyttet til kultur enn til politikk og samfunn. Så vår kompetanse dekker også områdestudier. Francesco underviser et emne i kulturkunnskap på 1000 nivå. Dette emnet gir en innføring i italiensk, også i områdestudier perspektivet. Elizaveta er medlem i Area studies forskningsgruppe, fordi blant hennes forskningsinteresse er språk knyttet til områdestudier.

Undervisning. Vi har det største studiemiljø i Norge. Vi har tre programmer: årsenhet, BA-program og MA-program. Universitetet i Bergen har BA-program, MA-program (annethvert år) og tilbyr online kurs til etter- og videre-utdanning. Vi tar studenter uten kunnskaper i italiensk. Første emnet, i høst semester, gir 20 sp. Det er et veldig tidskrevende kurs for oss og for studenter. Det forventes fra dem en veldig stor studieprogresjon, både skriftlig og muntlig. Vi pleier å bruke timelærer for dette emnet som samarbeider med Sergio. Vi pleier å få et økonomisk støtte (bidrag) fra den italienske ambassaden for timelærer. Vi håper at endringer i studieprogram skal hjelpe oss å løse denne avhengigheten. Det er likevel viktig for å hjelpe studentene i første semester å arrangere kollokviegruppe, språkkafe og alle typer av læringsassistanse. Det betyr at vi trenger en person som kunne investere tid i praktiske øvelser og arbeide med mindre grupper. Vi kunne bruke midler fra Ambassade, involvere Erasmus studenter for språkkafe, arrangere praksis for våre studenter (som er på et mer avansert nivå) eller bruke utvekslingsstudenter. **En optimal løsning:** å ha en person (f.eks., timelærer) som virker som assistent og hjelper studenter, spesielt i første år, og gir oss litt mer tid for å følge studenter på høyere nivåer. **Minimumsbehov:** tre fast ansatte + én timelærer.

Svakheter som kunne styrkes. (1) *Gjennomføring.* Selv om har vi mange studenter på førstenivåer, har vi mye mindre studenter på høyere nivåer, spesielt på MA-nivå. For å kunne gå i dybde og å utvikle forskningsbasert undervisning (ifølge Strategi 2030) trenger vi mer motiverte studenter som ser italienske emner som ikke bare ferdighet, men som en kunnskap, som de kan bruke videre i samfunn og derfor trenger å ta BA eller MA grad i italiensk. For dette kan det være viktig å gjøre mer synlige lenker mellom norsk og italiensk samfunn (som kunne vise også jobbmuligheter – «å sette fag i samfunnsperspektivet»), å skape nye kontakter (f.eks., med norske forlag) og å utvikle nye forskningsprosjekter. For å gjøre det har vi allerede den riktige kompetansen og en god posisjon nasjonalt og internasjonalt, men trenger tid.

(2) *Videreutdanning.* Vi har ingen kapasitet for å tilby online kurs for oppdatering og videreutdanning. Det er litt trist fordi vi mister kontakt med våre tidligere studenter. Flere av dem underviser på skolen og kan skape en bro mellom oss og skolen. Vi ønsker å skape en tettere kontakt med skoler (ikke bare der hvor italiensk er undervist, men også prøve å introdusere italiensk i flere skoler). En ide' kunne være, for eksempel, å arrangere et online kurs for skolelærere i italiensk for å oppdatere dem med de nye undervisningsmetodene som vi bruker og men noen nyheter fra forskningsfelt. I Strategi 2030 står det: «UiO skal tilby forskningsbasert og fleksibel etter- og videreutdanning» og «studenter skal kunne vende tilbake for faglig oppdatering». Vi har kompetanse for å fullfylle dette behovet, men ingen tid.

Vår posisjon nasjonalt og i Skandinavia. (1) Universitetet i Bergen har samme antall ansatte og liknende undervisningskompetanse: språk, kultur litteratur. (2) Italiensk blir undervist også i andre skandinaviske universitet, f.eks., i Sverige (Stockholm, Lund, Dalarna og Uppsala), i Danmark (København), i Finland (Helsinki og Turku) og i Island. **Vurdering:** våre ansatte har bredere forskningskompetanse og har flere muligheter å samarbeide på tvers av instituttene (f.eks., Francesco samarbeider med Unn Falkeid IFIKK og med Oslo School of Environmental Humanities, Elizaveta - med TekstLab). Vi har flere andre muligheter for samarbeid ved UiO, fordi italiensk kultur og samfunn er i fokus i flere forskningsgrupper ikke bare ved ILOS.

Blant våre styrker ser vi: bredd undervisningstilbud (tre programmer) og mange studenter (på lavere nivåer), (ett av grunner kan være bredt studietilbud); samarbeid med Det Norske Institutt i Roma (og

Roma kurs); bredd forskningskompetanse (i sammenheng med samfunnsperspektivet, f.eks. kontrastiv tilnærming, nye aktuelle forskningstemaer, f.eks., miljø og natur, migrasjon), godt nettverk lokalt (ved UiO) og internasjonalt. Disse fortrinna kan vi utnytte videre.

Våre planer. Vår ambisjon er å bli i et 10-årsperspektiv den største senter av italienske studier i Skandinavia. Det inneholder: kontrastive studier av italiensk og norsk (språk, kultur, litteratur), utvikling av temaer som er allerede viktige i norsk (og bredere skandinavisk) samfunn med å bruke italienske data (til eks., bærekraft/økologi og demokrati – disse temaene er foreløpig i mindre fokus i undervisning og forskning ved italienske universiteter), bruk av metoder og tilnærming som er utviklet i Norge (til eks., digitalisering og tverrfaglighet). Hvis vi jobber i disse retningene skal vi **nå flere mål:** vi skal dekke behov av norsk (og skandinavisk) samfunn innen italiensk, styrke vårt potensiell i forskning og utdanning og bli en viktig samarbeidspartner (referansepunkt) for italienske universitetet og italiensk samfunn i fremtidens perspektiv.

Hva vi tenker er viktig å gjøre. Alle ansatte i fagmiljøet driver mest med skriftlige tekster. Men i moderne samfunn er det behov å jobbe med multimodale tekster som inneholder ikke bare skriftlig tekst, men også bilder og audio. Så vi trenger å utvikle kompetanse både i arkivering/samling og analyse av visuelle og audio materielle. Det er viktig at våre studenter lærer å jobbe med og å skape multimodale tekster. Vi har allerede begynt å utvikle denne kompetansen i forskning og i undervisning.

For eksempel: Elizaveta har jobbet med audio-tekster og med multimodale tekster i massemedia. Korpus SILaNa som hun bygd i samarbeid med TekstLab inneholder italiensk talespråk. Det ble brukt i forskning og i undervisning (ITA2108 *Vokabular og dialekt*). Sergio har undervist et emne om film og fjernsyn i Roma, men det var i samarbeid med Erika Tasini fra John Cabot University (amerikansk universitetet i Roma) som hadde kompetanse i italiensk film (Master of Arts in Cinematic Critical Studies). Francesco har også noen undervisningstimer om italiensk kino i ITA1501 (*Italiensk kulturkunnskap*).

Behov. Vi tenker at for å styrke vårt fagmiljø og for å følge Strategi 2030 og samfunnsbehov trenger vi en person med kompetanse i kulturelle semiotikk og audiovisuelle studier. Personen kunne ha kompetanse i flere romanske språk. Da kunne vi tilby noen felles emne, utvikle en ny tilnærming og metodologi, knytte med fremtidens samfunnsbehov og gjøre studier mer attraktive på mer avansert nivå.

Annet

Tabell. Utvikling av våre forsknings- og undervisnings- interesser og kompetanser

Kompetanser	Type av studier	Hva vi allerede jobber med
Å utvikle nye temaer	Eco-litteratur Mangfold i italiensk samfunn og utenfor: (til eks., identitet og migrasjon)	Francesco Elizaveta (identitet og migrasjon i litteratur og i massemedia), Sergio (kjønn og litteratur, migrasjon i litteratur)
Å sammenlikne	Kontrastive og komparative studier i språk og i litteratur	Elizaveta og Francesco
Å digitalisere, arkivere	Korpus språkvitenskap Digital humanities Digitalisering i undervisning	Elizaveta Francesco, Elizaveta Alle tre

Innspill til stillingsplanen fra fagmiljøet Slavisk/Øst-Europa

Fagmiljøet slavisk/Øst-Europa er det største av sitt slag i Norge. Fagmiljøet er preget av bredde og dybde; avdelingens forskningsaktivitet er høy, og de ansatte tilbyr undervisning i fem slaviske språk og litteraturer, samt underviser i østeuropeiske områdestudier.

Fagmiljøet bidrar aktivt til kunnskapsformidling til offentligheten. Avdelingen har opprettet Senter for slaviske og østeuropeiske studier, som tiltrekker seg foredragsholdere med spisskompetanse innen ulike saksområder som formidles i åpne arrangementer. Det er viktig å bevare Senteret som en arena for forskningsformidling.

Fagmiljøet ivaretar det norske samfunnets behov for kunnskap om regionen, noe som er især viktig i en urolig tid med krig i Europa. Krigen mellom Russland og Ukraina berører ikke bare de krigførende partene, men også nabolandene som mottar mange flyktninger (langt flere enn Norge), og som gjennomgår politiske og samfunnsmessige endringer og nyorienteringer i lys av krigen. Uansett utfallet av krigen, vil den få omfattende konsekvenser i mange år fremover og øke behovet for stadig fornyet kunnskap om en region preget av store omveltninger. Det er viktig at ILOS opprettholder et sterkt fagmiljø som ivaretar denne oppgaven.

Fagmiljøet posisjonerer seg i forskningsfronten innen slaviske språk, litteraturer og områdestudier nasjonalt og internasjonalt. Fagmiljøet har det høyeste antallet eksterntfinansierte prosjekter ved ILOS i perioden 2013-2022 og det nest høyeste antall publiseringspoeng i perioden 2018-2022. Fagmiljøets søknader om eksterne midler får generelt gode evalueringer, og gjennom søknadsprosesser opprettholdes nettverk og nye bygges. Den språkvitenskapelige forskningsaktiviteten er høy og tverrfaglig og en forutsetning for språkundervisning av høy kvalitet.

Fagmiljøets forskere samarbeider tett med relevante fagpersoner og fagmiljøer ved UiO og utenfor, f.eks. med lingvister og statsvitere, og med forskningsinstitutter, inkludert militære forskningsmiljøer. Humaniorameldingen (s. 72) trekker eksplisitt fram betydningen av et nært samarbeid mellom sivile og militære fagmiljøer. Fagpersoner fra fagmiljøet deltar i ulike nettverk, f.eks. Ukraina-nettverket og RUSSNETT. Fagmiljøet har kontakter i Sverige (Uppsala, Gøteborg, Stockholm) og utreder med dem et mulig samarbeid om språkundervisning i polsk, tjsekkisk og BKS. Deler av miljøet har erfaring med undervisningssamarbeid gjennom Circle U. Dette samarbeidet er mulig, men utfordrende på grunn av at semestrene i mange europeiske land ikke tilsvarer de norske og bare noen få undervisningsuker overlapper.

Fagmiljøet tilbyr to BA-studier, i henholdsvis russisk og polsk/tjsekkisk/BKS (heretter PTBKS), et felles masterstudium som videreføring av de to BA-studiene samt en årsenhet i Øst-Europa-studier. Høsten 2022 opprettet fagmiljøet kurs i ukrainsk for slavister, og et fordypningskurs våren 2022. Kurset ble holdt av en ikke fast ansatt timelærer og har tiltrukket mange studenter. BA-graden i russisk har hatt en jevn tilstrømning av studenter, men fagmiljøet har mulighet til å øke studiepoengsproduksjonen ved å gjøre noen av

emnene mer tilgjengelig for andre studieprogrammer, f.eks. lingvistikk eller litteraturprogrammet. Nye utvekslingsavtaler, f.eks. med Tallin og Almaty, vil gjøre studiene mer attraktive. Antallet leverte mastergrader i russisk har variert. Det er ønskelig å øke rekrutteringen til master, noe som kan oppnås ved å gjøre opptakskravene til masterstudiet mer fleksible. Fagmiljøet mener at det er viktig å beholde nåværende antall fast ansatte i russisk for å sikre, og på sikt øke studenttallet. Det dessuten behov for å tilføre fagmiljøet en fast ansatt i ukrainsk for å kunne videreføre et vellykket og populært tilbud i ukrainsk.

BA-graden i PTBKS har hatt svak studentrekruttering og gjennomføring. Nybegynneremnene har jevnt over hatt et tilfredsstillende studentantall, men få studenter fortsetter og enda færre tar en hel BA-grad. Fagmiljøet arbeider med et forslag til studieløp som kan ivareta tilbudet i vests- og sørslaviske språk og kulturer på solid faglig grunn og med reduserte ressurser. Vi anser det som bærekraftig og nødvendig at instituttet tilbyr minst ett vestslavisk språk i tillegg til at tilbudet i BKS opprettholdes.

Årsenheten i Øst-Europa-studier ble opprettet i 2021 og har hatt høye søkertall. Etter første år hadde få studenter fullført studiet på normert tid, men det er sannsynlig at flere vil fullføre over tid. Studietilbudet er for nytt til at man kan si noe generelt om gjennomføringsgrad. Emnene som inngår i årsenheten har imidlertid fått økt rekruttering og betydelig flere avlagte eksamener enn før innføringen av årsenheten. Det er nødvendig å sikre kompetanse i østeuropeiske områdestudier for at studietilbudet skal kunne videreføres.

Fagmiljøet utdanner kandidater som fyller viktige samfunnsroller innen offentlig forvaltning, kulturarbeid, politikk og forskning. Etterretningstjenesten, som Humaniorameldingen særskilt trekker fram som en relevant arbeidsplass for humanister, er en vei flere av våre uteksaminerte studenter velger. To nåværende statssekretærer og tre ambassadører er tidligere studenter fra avdelingen. Fagmiljøet utdanner kandidater med høy generisk kompetanse innen fremmedspråk og tekst- og samfunnsforståelse, og uteksaminerte studenter er godt skodde for overgangen til arbeidslivet. De oppfyller således et sentralt mål ILOS årsmelding (s. 1) og HFs strategiske plan. Vi antar at det norske samfunn vil ha behov for stadig flere personer med kompetansen som avdelingen tilbyr. ILOS må derfor sikre videreføringen av et sterkt fagmiljø innen slaviske og østeuropeiske studier.

Fagmiljøet foreslår følgende stillinger i kommende tiårsperiode:

- En stilling i ukrainsk. Kompetanse i et annet slavisk språk også i tillegg er et pluss
- To stillinger med kompetanse i henholdsvis et vestslavisk språk og språkbaserte sentral/østeuropeiske områdestudier
- En stilling i russisk litteratur, kultur

Oslo, 5. mai 2023

Fra spansk og portugisisk

Spørsmål 1: Minimumsbehov kontra ønsket bemanning

Språk, litteratur og kultur er likestilt i våre studieløp. Likevel inngår kulturkompetanse i en fast stilling i kombinasjon med litteratur. I praksis betyr dette at denne halve kulturstillingen brukes til å dekke kulturdelen på alle nivåer (årshet, bachelor, master og doktorgrad), både når det gjelder undervisning og veiledning. Dermed mangler seksjonen allerede kapasitet til å dekke kulturdelen i felles obligatoriske emner som IBER4000, SPA4000 og veiledning i den planlagte bacheloroppgave.

Dagens situasjon medfører også et sterkt press på litteraturtilbudet, som dekkes av litteratur- og kulturstillingen og av en litteratur- og språkstilling. FVA som besitter denne litteratur og språkstillingen brukes mye til å veilede masteroppgaver i språk og didaktikk.

Kulturemner er veldig populære blant studentene og er faglig relevante for studenter som ønsker seg en dypere og mer global kunnskap om hvordan spanske kulturer fungerer (det er 21 land). FVA som besitter litteratur og kulturstillingen er spesialist i litteratur og seksjonen ser behovet for en spesialist i kultur for å forsterke kulturundervisningen og bidra med vitenskapelige publikasjoner på området.

- Vi foreslår en 100 % kulturstilling i den spanskspråklige verden – førsteamanuensis

Portugisisk

Optimal bemanning for portugisisk skulle bety en førsteamanuensis til, som kunne undervise i flere emner, og dekke opp for forskningsterminer. Og forberede faget for at D. S. går av med pensjon om ikke altfor lenge, og utvikle eksterne prosjekter. Et alternativ er å søke partnere i Norden for å tilby et bedre tilbud (integreert BA og MA med Dalarna universitet som er en mulig partner).

- Vi foreslår en 100 % førsteamanuensis

Spørsmål 2: Fagmiljøets behov i et tiårsperspektiv

Spansk

Spansk har stort potensiale både i undervisning, formidling og forskning. Likevel har vi de siste årene levd fra hånd til munn siden mesteparten av kapasiteten går til å dekke undervisningen. Vi ser først og fremst behovet for stabilitet. Da kunne vi være mer offensive på undervisningen og satse på formidling og forskning.

Portugisisk

UiO er det eneste universitetet i Norge som tilbyr portugisisk. Det er økt interesse i norske bedrifter for portugisisk, og internasjonale satsinger som HISP-UiO trenger kunnskap om portugisisk. Interessen vil fortsette å øke i samfunnet.

Korpusfagmiljøet på portugisisk er internasjonalt anerkjent, og det er ingen grunn til å tro at posisjonen kommer til å bli svekket. Det samme kan sies om fjernlesing på portugisisk, et område der vi har posisjonert oss, og som har et stort potensiale i framtiden innenfor digital humaniora.

Vi har ellers et godt utviklet faglig nettverk med forbindelser til universiteter i Portugal og Brasil.

Portugisiskfaget arbeider sammen med OsloMET og Syddansk universitet om fjernlesing og språkteknologi. Med en førsteamanuensis til kunne en f. eks. posisjonere seg godt i Norden for å studere kulturforskjeller gjennom kontrastive tekstanalyser I store mengder tekster.

I en tid da digitalisering er viktig, skal en heller ikke glemme at portugisisk har vært et av de første fagene til å tilby undervisning i korpusbruk som del av BA, og at læring i statistikk har vært en del av MA-tilbudet (nå dessverre ikke lenger). Det er ønskelig å kunne utvide studentmassen om man har fellesemner der en underviser i disse ferdighetene.

STILLINGSPLANARBEIDET VED ILOS – INNSPILLSNOTAT FRA TYSKAVD.

Spørsmål 1: Minimumsbehov kontra ønsket bemanning

Tyskavdelingen foreslår ingen utvidelser av staben i kommende stillingsplan, og heller ingen reduksjoner. Vi går altså inn for å beholde dagens 5 FVA og anser det som minimumsbehovet, gitt dagens (og revidert) førsteår, BA- og MA-løpet og forpliktelsene overfor Lektorprogrammet, eventuelt også EVU. Med 5 ansatte leverer vi 8% av undervisningen ved ILOS (iht. oversikten «Årsverk og studiepoengproduksjon»), og vi utgjør 8% av ILOS-staben. Tyskstudiet er mao. nokså rasjonelt bygd opp. Vi har ikke hatt tilgang til APR, men vi har som utgangspunkt at en *reduksjon* i bemanningen vil kunne medføre redusert emnetilbud og lavere studiepoengproduksjon.

Samtidig ser vi ytterligere muligheter for studiepoengproduksjon med dagens bemanning innenfor emneporteføljen vi forvalter. Vi har f.eks. større kapasitet på 2000-emnene og til å veilede MA-oppgaver. Om vi fremover tilbyr gode og attraktive MA-emner på norsk/engelsk, kanskje også på BA, og åpner for flere språk i MA-oppgavene, gjerne i samarbeid med f.eks. honoursprogrammet ved [OSEH](#) og masteren [EKUL](#), vil vi kunne tiltrekke oss og veilede flere studenter.

Spørsmål 2: Fagmiljøets behov i et tiårsperspektiv

- *Hvordan er fagmiljøet posisjonert i forhold til interne og eksterne strategiske føringer og hva betyr dette for fremtidige satsinger?*
Studiefaget tysk har medvind fra toppen, i form av forventninger og uttrykte behov i NOUer, Stortingsmeldinger osv. som betoner behovet for fremmedspråk og særskilt tysk i Norge. Den samme medvinden merker vi ikke nedenfra, dvs. i studentenes studievalg. Vi må fortsatt jobbe for rekrutteringen, og det innebærer å pleie vår p.t. viktigste studentgruppe på MA-nivå, LeP-studentene, men også å synliggjøre og formidle tyskfagets relevans utover det.
- *Hvor er forskningsfronten på feltet knyttet til fagmiljøet i dag og hvordan kan man se for seg at dette forskningsfeltet vil utvikle seg i et 10-årsperspektiv? Hvor godt er fagmiljøet rustet til å følge forskningsfronten og hva skal eventuelt til for å forbedre posisjonen?*
FVAene på studiefaget tysk tilhører svært ulike forskningsfelt, og staben er i ulik grad knyttet til forskningsprosjekter/-grupper utenfor avdelingen. Avdelingen er i en spesiell situasjon der 4 av 5 FVA går av i løpet av 2-3 år. Det er derfor umulig å si noe om hvorvidt miljøet er rustet for fremtiden, det vil avhenge av hvilke forskningsprofiler vi kan komme til å få. På litteratursiden går det imidlertid an å si noe: Janss vil jobbe videre i de to forskergruppene han er med i (nedenfor), med tematikk som kan sies å ha fremtiden foran seg. – Vi håper at vi under arbeidet med stillingsutlysninger kan bidra til å en strategi for 10 nye år med tysk i Oslo. Med språkstillingen som ble utlyst i år og er under behandling, lå det implisitt en strategi om å styrke samarbeidet med lektorprogrammet, som vi da vil være godt rustet for.
- *Hvordan er arbeidslivets etterspørsel etter kompetanse og studietilbudet på feltet per i dag, hvordan kan vi forvente at etterspørselen vil være i fremtiden og hvordan kan instituttets utdanningstilbud på alle nivåer svare på disse utfordringene? Hva er de sentrale deler av fagets kompetansebehov som må opprettholdes uavhengig av etterspørsel?*
Vi tror arbeidslivets etterspørsel vil være stabilt, også for hoveddelen av kandidatene, som går til skolen, men det blir en formodning basert på skolens behov snarere enn på studentenes preferanser. Uavhengig av denne avtageren er de ulike fagfeltene som tyskavd. representerer, viktige innad i forskningsmiljø- og grupper ved UiO og (inter)nasjonalt.

- *Hva vil samfunnsbehovene innen fagområdet være fremover?*
Vi viser her til Meld. St. 25 Humaniora i Norge: "Selv om verden og dermed behovet for språkkunnskaper endrer seg, er det fortsatt stort behov for kunnskaper i de tradisjonelle «skolespråkene» fransk, spansk og tysk. [...] I NHOs kompetansebarometer, som bygger på en spørreundersøkelse blant 17 000 medlemsbedrifter, kommer tysk på annenplass etter engelsk av språkene som etterspørres. (s. 58)"
- *Hvordan har fagmiljøet jobbet med utvikling av eksternt finansierte prosjekter i forskning og utdanning frem til i dag og hvordan kan fagmiljøet utvikle eksterne prosjekter fremover?*
Sæbø jobbet i 2019 med prosjektsøknaden "Subjective Language: Its Means and Ends (SUBLIME)" under ERC Advanced Grant (med HumEval/SynSem-midler); Janss var deltager i NFR-søknaden *Memory Moves* (ledet av Geir Uvsløkk). På utdanningssiden deltar Sæbø i *Interaktiv Fremmedspråkportal* (som planlegger å søke midler fra HK-Dir) og Janss i det ILS-ledede prosjektet [ConnEcTed](#); før det i det EU-finansierte prosjektet [Masters of Didactics](#). Sæbø er kontaktperson for forskergruppa [GAME](#); Janss er deltaker i [Fornemmelse av fellesskap](#) (ledet av Christian Refsum) og [Kulturelle minnestudier](#) (ledet av Geir Uvsløkk). Vi forventer at fagmiljøet, avh. av sammensetningen på den nye staben, deltar videre i ILOS' forskningsgrupper og under dem bidrar til å utvikle nye prosjekter og søknader, og dessuten deltar i utdanningsrelatert, didaktisk/pedagogisk samarbeid. Vi ser videre for oss et nært samarbeid med Fremmedspråksenteret. Til sist kan nevnes et fornyet samarbeid med universitetet i Kiel, der vi har opprettet en Erasmus-utvekslingsavtale, men også forsøker å etablere forskningssamarbeid ut fra tanken om at samarbeid både på studie- og forskningssiden vil styrke hverandre gjensidig.
- *Angi en tentativ og realistisk prioritert profil på mulige stillingsutlysninger basert på analysene over og forventede avganger i perioden*
Forventede avganger 2023–2025: 4 FVA. For å kunne møte nye utfordringer, både didaktiske (f.eks. innen digitale verktøy og metoder), faglige (f.eks. styrkede bærekraftsperspektiver) og rekrutteringsutfordringer (bør vi tilby EVU?), mener vi at en reduksjon i staben vil gi dårligere utgangspunkt og muligheter, i tillegg til – som nevnt – risiko for redusert studiepoengproduksjon. En altfor liten stab er også sårbar av arbeidsmiljøgrunner. Sentralt står også ønsket om å konsolidere og videreføre den sterke tradisjonen for tysk språkvitenskap som ILOS (og før det Germanistisk inst.) har vært internasjonalt kjent for helt fra etterkrigstiden til i dag.

Vi foreslår følgende stillinger/profiler, hvorav den første ligger inne i gjeldende stillingsplan:

- Kulturstilling – førsteaman. Vi ser for oss en dedikert kulturstilling, ikke delt litteratur/kultur som tidligere foreslått. Dette siden forskningsdelen samt emneporteføljen og veiledningsansvaret som følger med, krever en 100% stilling. Den nye kan gjerne ha en av sine styrker i formidling, slik at hen kan delta i den offentlige meningsdannelsen og diskusjonen om tysk politikk.
- Språkstilling – førsteaman., åpen, internasjonal utlysning, men med føringer mot ILOS'/HFes øvrige lingvistiske forskning.
- Språkstilling – primært førsteamanuensis, også den begrunnet i behovet for å videreføre tradisjonen for tysk språkvitenskap. Subsidiært ser vi for oss en universitetslektor (med vekt på ferdighetstrening) delt mellom tysk og nederlandsk (for å kunne opprettholde 40-gruppen).

Vi ser det som avgjørende at begge språkstillingene blir lyst ut raskt nok til at studietilbudet ikke må reduseres vesentlig og at tysk kan møte et et stramt 'marked' med nye, attraktive og forskningsbaserte tilbud.